

Ministryně pro vědu, výzkum a inovace Helena Langšádlová představila nový zákon o výzkumu

27.10.2023 - | TOP 09

Pro vědu a výzkum je nezbytné, aby měla nejen jasné stanovené podmínky fungování, ale aby také byla řízena efektivně a strategicky.

Jen za těchto předpokladů mohou věda a výzkum přispívat k naplňování potřeb české společnosti a být i jedním z motorů hospodářského růstu. Ministryně pro vědu, výzkum a inovace Helena Langšádlová proto připravila nový zákon, který se zaměřuje na přenos vědeckých poznatků do praxe, na situaci vědkyň a vědců, snížení byrokratické zátěže nebo na ochranu bezpečnostních zájmů státu ve vědě a výzkumu.

„Moderní a úspěšná věda potřebuje odpovídající nástroje pro efektivní řízení. Nový zákon o výzkumu, vývoji, inovacích a transferu znalostí umožní pružně reagovat na výzvy, před kterými stojí nejenom věda, ale také celá naše společnost. Je to základní legislativa, která upravuje fungování a financování české vědy,“ uvedla ministryně Langšádlová s tím, že současná podoba zákona z roku 2002 byla již dvaadvacetkrát novelizována a nedostatečně reaguje na dynamické prostředí vědy a výzkumu. „Je to velký dluh předešlých vlád ve vztahu k české vědě. Pro naši vládu je věda a výzkum prioritou a tento klíčový dokument posiluje pozici české vědy, zaměřuje se na přenos výsledků výzkumu a vývoje do praxe, situaci vědců a vědkyň, výrazně přispěje ke snižování administrativní zátěže a neopomíjí ani ochranu bezpečnostních zájmů státu v oblasti vědy a výzkumu,“ dodává ministryně Langšádlová.

Zákon odstraní bariéry pro spolupráci vědy s praxí

Návrh nového zákona zakotvuje v ekosystému české vědy přenos vědeckých poznatků do praxe čili transfer, který podle návrhu zákona bude součástí koncepce každé výzkumné organizace. Návrh posílí a zjednoduší možnost zakládání spin-offů, prodej licencí a přispěje tak ke vstupu soukromého kapitálu do vědy a výzkumu. Cílem je odstranit překážky pro úspěšné zhodnocování vědeckých poznatků a vytvořit prostředí, ve kterém bude transfer znalostí samozřejmostí.

Další klíčovou oblastí, na kterou se návrh zákona zaměřuje, jsou lidé ve vědě. **„To nejcennější, co v našem systému vědy a výzkumu máme, jsou lidé. Proto se nový zákon zaměřuje na ně a na jejich specifickou situaci na trhu práce,“** uvedla k návrhu zákona ministryně Langšádlová s tím, že cílem návrhu je zlepšit podmínky pro vědce a vědkyně. Každá výzkumná organizace v rámci své koncepce rozvoje bude podle návrhu podporovat rozvoj kariéry výzkumných pracovníků včetně těch v rané fázi. Návrh tak podpoří harmonizaci osobního a profesního života, mobilitu a návratovou politiku. Učiní tak například skrze specifickou podporu pro vědce a vědkyně po rodičovské dovolené nebo pro vědce vracející se ze zahraničí.

Tuzemský systém řízení vědy se potýká s absencí stability a provázanosti jednotlivých částí, proto novela klade důraz na efektivní strategické řízení skrze provázanost klíčových dokumentů na různých úrovních. Cílení podpory bude proto podle návrhu zákona provázáno s Národní politikou výzkumu, vývoje a inovací a Národními prioritami orientovaného výzkumu. Stejně tak bude podle

návruhu kladen větší důraz na důslednější vyhodnocování plnění cíle programů.

Digitalizace zjednoduší žádosti o účelovou podporu

S efektivním nastavením řízení vědy souvisí snižování administrativní zátěže jednotlivých výzkumných organizací, na které se nový zákon též soustředí. Podle návrhu vznikne digitální integrované a moderní prostředí pro žádosti a správu účelové podpory, které zjednoduší a v dlouhodobém horizontu i zlevní administraci projektů.

Cílem zákona je odbourávat bariéry v systému vědy a zefektivnit jeho řízení. Zároveň ale nový zákon umožní vědkyním a vědcům více pozitivně ovlivnit ekonomiku a prosperitu naší země. ***„Do nové podoby zákona se promítá nutnost podpořit co nejvíce tuzemský inovační potenciál. Pokud chceme být moderní společností založenou na vyspělé ekonomice orientující se na znalostně náročné aktivity, vysokou přidanou hodnotu, musíme pro to nastavit jasné, srozumitelné a funkční podmínky,“*** komentovala legislativní návrh ministryně Langšádlová.

Novou podobu zákona o výzkumu, vývoji, inovacích a transferu znalostí, který bude nyní předložen do mezirezortního připomínkového řízení, představila ministryně pro vědu, výzkum a inovace Helena Langšádlová 26. října na setkání s novináři v Poslanecké sněmovně.

<https://www.top09.cz/co-delame/tiskove-zpravy/ministryne-pro-vedu-vyzkum-a-inovace-helena-langsa-dlova-predstavila-novy-zakon-o-vyzkumu-31113.html?clanek=31113>